

Styrkið ALV skúlan

Heldur enn at verða mótarbeiddur, eigur ALV-skúlin at verða styrktur og útbýgdur, metir Hans pauli Strøm, lögtingsmaður

DAGFINN OLSEN

Hans Pauli Strøm, lögtingsmaður, er ekki samdur við teimum, sum arbeida ímóti ALV skúlanum við Áir. Blaðskrivningin síðstu tíðina er fallin honum fyrri bróstið.

- Álopini í blaðgreinum í seinastuni móti ALV-skúlanum líkjast mest eini herferð, ið miðjar eftir at taka beinini undan einum góðum og væl-virkandi skúla, sum ongan góðan tykist at eiga. Tað mest harmiliga er, at alt tað innihaldsliga í skúlanum, alt hansara virksemin og allur hansara týðningur, verður kóvt í smálígun juristari um nakrar tekniskar treytir viðvíkjandi bygningunum sjálvum, sigur Hans Pauli Strøm.

Serliga greinin í Sosialinum 10. desember, undir yvirskriftini "Funnin fressur at spara ALV skúlan burtur", tókstir Hans Paula hugstoytandi og burturvíð.

- Eins ljót og yvirskriftin var innihaldið í greinini. Har og í fleiri øðrum líkandi greinum og viðmerkingum verður beinleiðis mælt landsstýrinum til at stongja skúlan. Men grundgevingarnar fyrri hesum eru púra burturvíð, heldur Hans Pauli Strøm.

- Í staðin fyrri hesi illviljaðu álopini á skúlan eiga allar góðar krefrir tvørturímóti at stuðla og útbýggja skúlan. Heldur enn at skúlin verður mótarbeiddur, eigur hann at verða styrktur figgarliga og skipanarliga. Vit eiga at venda hesum negativa tosinum móti skúlanum á høvðið. ALV skúlin skal hava betri møguleikar, enn hann nú hevur, til at økja og víkka um sitt virksemin, so hann enn betur enn nú verður førur fyrri at útinna sína uppgávu: at veita fólki, sum á ymsan hátt eru við skerðan lut, eina neyðuga endurbúgving, ein fólkeika ella grunddarlag undir einum fólkeika, so tey kunnu so vítt tað er møgulegt gerast førur fyrri at klára seg sjálfvan, ikki bara á serligum, sonnevndum vardum arbeidsplassum, men eisini á tí vanliga arbeidsmarknaðinum, metir Hans Pauli Strøm.

ST stevnumið

Hans Pauli Strøm vísir á aðalorðaskifti í lögtinginum um støðuna hjá teimum brekaðu í samfelagnum.

- Hetta var m.a. gjørt út frá altjóða víðurkendum stevnumiðum hjá ST, samantfatað í teim sonevndu "Fyrirmyndarreglunum um at útvega javnlíkar møguleikar fyrri brekað fólki". Ein av teim fremstu reglunum har er júst endurbúgving, sum er orðað soleiðis: "Endurbúgving...er ætlað at geva brekaðum møguleikan fyrri at fáa og halda sínum fremsta kroppsliga, sansingarlaga, menningarliga, sálárliga og sosiala fólkeika, og soleiðis skapa teimum møguleika fyrri at broyta lív sítt, so at tey kunnu gerast sjálv-

bjargnari". Vit hava ongan annan stovn í landinum, enn ALV-skúlan, sum burturav røkir hesa endurbúgvingaruppgávuna. Tí skulu vit geva honum betri umstøður at røkja hesa uppgávuna, metir Hans Pauli Strøm.

Hann minnir víðari á høvudsreglurnar, ið siga soleiðis: "Tjóðirnar eiga hvør sær virknar at stuðla, at brekað fólki verða innlimað á vanliga arbeidsmarknaðin. Hesin virkni stuðul kann verða ymisk tiltøk, t.d. arbeidsmarknaðarútbúgving, arbeidshandlingar, kvotuskipanir, arbeidsplass, sum eru serliga ætlað brekaðum, og vart arbeid, lán ella stuðul til smá virki, einkarrættarsáttmálar ella framhjárrættindi til vinnu, skattalettir, sáttmála-fyrirminur ella aðrar teknikaligar ella figgarligar fyrirminur til fyrirkur, sum seta brekað í arbeid. Tjóðirnar hvør sær eiga eisini at eggja arbeidsgævarum til at gera neyðugar broytingar, so teir fáa havt brekað fólki í arbeid."

Bert ALV skúlin

Hans Pauli metir, at vit gera lítið og onki fyrri at liva upp til hesa ST-regluna.

- Tað er næstan bara ALV-skúlin. Men hóast hann væl kundi verið til nóg stórra aktiva hjálp, so sleppur hann tað ikki, av fyrirsitingarligum forðandi reglum og praksis á almannaokinum, og av vantandi figgarligum móguleik-

- Hóast tað er pláss fyrri 24 næmingum á ALV-skúlanum, so eru bara 18 í dag. Ítt er at vita, hví almanna-myndugleikarnir, sum vísa næmingum til skúlan, ikki troyta henda møguleikan fyrri endurbúgving til fulnar. Teir 18 næmingarnir eru í tveimum flokkum. Tað er pláss, fólk og øll útgærd, til at hava undirvísing til sonevnda teldukoyrktíð. Men skúlin fær onga jättan til tað, almanna-myndugleikarnir tykjast heldur vilja senda fólk á skeið á handilsskúlan fyrri nógvar pengar, sigur Hans Pauli Strøm.

Sjálvandi eigur ALV-skúlin beinanvegin at fáa figgarligar møguleikar fyrri hesum. Men ALV-skúlin eigur eisini at fáa jättan til at fara undir nýtt og víðkað virksemin, nevnlaga tað sum verður nevnt allarfyrr í ST-høvudsregluni um javnlíkar møguleikar fyrri arbeid, og tað er arbeidsmarknaðarútbúgvingar. Tað er so upplagt og sjálvsagt, at skúlin eigur at fáa figgarligar møguleikar fyrri at bjóða arbeidsmarknaðarútbúgvingar sum endurbúgvingartilboð. Verður hetta ikki gjørt, so dugi eg ikki at síggja, hvussu man annars kann liva upp til hesa góðu ST-høvudsreglu um arbeid, ið sigur, at "tjóðirnar

eiga hvør sær at víðurkenna ta meginreglu, at brekað fólki mugu fáa møguleikan fyrri at útinna síni mannarættindi, serliga hvat arbeid viðvíkur. Bæði á bygd og í býi mugu tey fáa somu møguleikar til vinnuskapandi og lønandi arbeid á arbeidsmarknaðinum", sigur lögtingsmaðurin.

Hans Pauli metir, at fær ALV-skúlin eisini møguleika at bjóða arbeidsmarknaðarútbúgvingar, kann meira veruleiki gerast burtur úr fegru orðunum.

Høpiseys álop

- Eitt av teimum høpiseys álopinum í blaðskrivningini móti skúlanum var, at landsstýrið átti at stongt skúlan tí tíðin er farin hjá honum. Eisini verður sagt, at ein ST-samtýkt sigur, at brekað skúli ikki goymast burtur, so hví goyma tey burturi í óbygdum? Veruleikin er, at ongin annar stovnur hevur sum ALV skúlin megnað at fingið í hundraðvis av fólki um við skerdum fólkeika út í eitt virkið arbeidslív og samfelagslív. 90% av næmingunum, sum fara úr ALV-skúlanum, fara beinleiðis út í eitt virkið arbeidslív, tey flestu teirra aftaná víðari framhaldsútbúgvingar, t.d. tekniskar, skrivstovu o.a., nógur eisini hægri útbúgvingar, t.d. er onkur vorðin lögfrøðingur, vísir Hans Pauli Strøm á.

Hann metir, at tørvurin er vaksandi.

- Mangt bendir á, at tað er alstórir og vekandi tørvur fyrri júst hesi uppgávuni hjá ALV-skúlanum, nevnlaga at so nógv sum mógulegt av teimum, har brekið ikki heilt forðar fyrri tí, heldur vinna ein fólkeika til at koma út í arbeidslívi, enn at gerast passivir avlamis-ella fyririðarpenjónistar. Tí hyggja vit eftir gongdini í talinum av avlamispensjónistum, so er nógv tann størsti vøksturin í tí bólknum, sum fáa lægstu avlamispensjónina (sí talvu). Tað er júst hesi sum skuldu havt bestu møguleikarnar fyrri endurbúgving, sigur Hans Pauli Strøm.

- Tað eru altíð fleiri orsökir, ið gera seg galdandi. Kortini tykist vøksturin av teimum við lægstu avlamispensjón at vera so stórir, at tað kundi bent á, at vit ikki hava gjørt nóg mikið við endurbúgvingina. Vit hava ikki troystt teir møguleikar vit hava, til fulnar, sum t.d. á ALV-skúlanum. Vit hava ikki havt nóg nógvar og nóg góð-

Hans Pauli Strøm, lögtingsmaður

ar møguleikar fyrri endurbúgving, sum t.d. við at havt styrkt ALV-skúlan og givið honum møguleikar fyrri at økt um tilbøðini um endurbúgving, metir Hans Pauli Strøm.

Ongan góðan

Hans Pauli metir, at tað tykist, sum eigur skúlin ongan góðan.

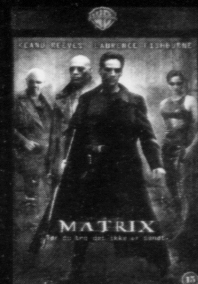
-Skúlin er ein sjálvsognarstovnur, men umframt nú at verða væl umboðað í stýrinum, stendur Almanna- og Heilsamálastýrið eisini fyrri figgingini, og fyrri eftirlitinum. Og tað er Almanna-stovan sum vísir næmingarnar til skúlan og rindar fyrri teir um forsorgarlógina. So hóast tað ikki hevur formiliga ábyrgdina, so er tað almanna-verkið, sum í stóran mun avger virksemin á skúlanum. Hetta er fólkelíkt og tað tykist ikki at virka nóg væl. Tað hevði verið nóg ruddiligi, og tað hevði óivað styrkt ALV skúlan skipanarliga, um hann heldur kom undir Undirvísingarmálastýrið. Har er í hvussu er ein professionell skúlafrýsiting, sum saman við skúlastjóranum kundi givið skúlanum tær góðu umstøður, hann hevur tørv á, metir lögtingsmaðurin.

- Víst hevur verið á, at ALV-skúlin og Brandskúlin ikki báðir framhaldandi kunnu liggja sum grannar við Áir, tí næmingarnir á ALV skúlanum, hava so stóran ampa av brandvenjingunum hjá Brandskúlanum. Annar má dvína, verður sagt, og dult verður ikki fyrri, hvør tað skal verða. Men hetta eigur ikki at verða neyðugt. Tað má bera til hjá báðum skúla-leiðslunum at loysa henda trupulleikan, uttan at onnur uttanfrá blása til eldin, metir Hans Pauli Strøm, lögtingsmaður.

Heimabio

STATOIL

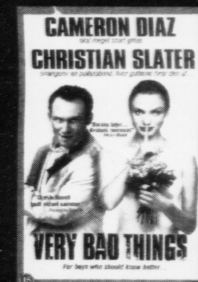
Nýggir filmar hvørja viku

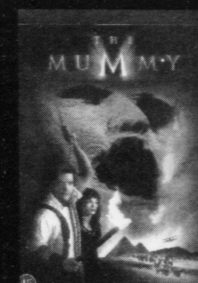
THE MATRIX

LOKKEDUEN

VERY BAD THINGS

THE MUMMY

Leiga videofilmar á hesum støðum:

Statoilstøðin í Gundadali tel. 314770
Statoilstøðin í Kollafirði tel. 421083
Statoilstøðin í Saltangará tel. 449133
Statoilstøðin í Klaksvík tel. 457353
Statoilstøðin í Sorvági tel. 332001
Statoilstøðin í Leirvík tel. 443360

STATOIL

støðirnar kring landið

Avlamispensjón	1988	1998	Vøkstur
Lægstu	188	328	+75%
Miðal 977	1120	+15%	
Hægstu	663	714	+7%
Tilsamans	1828	2162	+12%
Fólkatalið	48.800	44.800	-6%